

■ Atrask tėviškę tėviškėje

Lietuviškos prakartėlės, neklijuotos skulptūros iš ažuolo ir kitos įdomybės

Elzė GALINYTĖ

Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse (LLBM) šiuo metu veikia keturios laikinos parodos. Lankytojai gali išvysti tiek dailininkų ir tautodailininkų darbų, tiek pagilinti žinias apie krašto istoriją.

Tik atvykus į muziejų, sutikimo vartų antrajame aukšte įsikūrusioje parodų salėje, lankytojų laukia medinių skulptūrų paroda, skirta Tautodailės metams paminėti. 2020-aisiais, paskelbtais Tautodailės metais, siekiama skatinti visuomenę, ypač jaunimą, domėtis tautodailę, jos tradicijomis, suvokti tautodailės darbus taip pat ir kaip meno kūrinius. Šia proga LLBM kartu su Lietuvos tautodailininkų sąjunga pristato medžio skulptūrų parodą.

Vienas iš ryškiausių parodos akcentų – tautodailininko, Ukmergės rajono tautodailininkų draugijos pirmininko Rimanto Zinkevičiaus darbai. Aštuonios ažuolinės skulptūros vaizduoja žymius Lietuvos kultūros motyvus ir asmenybes.

Iškart atpažįstamos penkios iškilios Lietuvos istorinės asmenybės ir jų darbų motyvai, iš slibino gnaužtų šv. Jurgio vaduojama karalaitė. „Velnio

LLBM darbuotoja Birutė Jonikienė

nuotaka“ pavadintoje skulptūroje išdrožinėti Kazio Borutos apsakos „Baltaragio malūnas“ veikėjai, galiausiai Eglei prie savęs glaudžiant vaikus, šalia jos kojų susirangęs žaltys.

Kiekvienas skulptūros herojus – Kristijonas Donelaitis, Martynas Mažvydas, Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, Lioginas Šepka ir Vytautas Didysis – pavaizduotas savoje aplinkoje, greta nuorodų į jų nuopelnus Lietuvai, kultūrai.

Įspūdingi Rimanto Zinkevičiaus darbai

„Dauguma mūsų lankytojų, kurie vienaip ar kitaip yra susidūrę su literatūra ir menu, atpažįsta juos“, – sako LLBM darbuotoja Birutė Jonikienė.

Pasak jos, šios skulptūros ypatingos, nes išdrožtos iš vienalyčių medžio gabalų: „Visi darbai išdrožti iš ažuolo, iš vieno kelmo, jie nėra klijuoti“, – akcentavo B. Jonikienė.

Taip pat B. Jonikienė pasakojo, kad R. Zinkevičius yra itin produktyvus autorius, gebantis itin sparčiai išdrožinėti maždaug vieno metro aukščio ar net didesnius darbus, nestokojančius smulkių detalių.

„Penki tokie darbai per metus, išvaizduojate? Stebiuosi žmogaus produktyvumu“, – kalbėjo B. Jonikienė.

Dėmesį lankantis šioje parodoje atkreipia ir dar du skulptūrų ciklai.

Tai kito iš Ukmergės rajono kilusio tautodailininko – Valento Butkaus – darbai. Eksponuojamas 2014 m. ciklas „Didžiosios metų šventės“ ir ciklas pavadinimu „Šventoji duona“, kuriu parodomos duonos gamybos

procesas nuo pat sėjos iki kepimo. B. Jonikienė taip pat pasakojo, kodėl dalis parodos eksponatų nudažyti spalvotai.

„Ištyrus senuosius kryžius paaiškėjo, kad jie buvo dažyti, tik dažai tuo metu buvo nekokybiški, ir saulė, lietus, sniegas, ir šaltis padarė savo“, – paaiškino B. Jonikienė.

Taip pat parodoje yra Ipolito Užkurnio, Vytauto Jackūno, Adolfo Teresiaus, Antano Lastausko ir kitų tautodailininkų darbų.

Aprodydama parodą, B. Jonikienė atkreipė dėmesį į Sauliaus Lampicko sukurtą į prakartėlę. Marija kūdikėlį Jėzų laiko lietuviškos sodybos fone, matyti ir saulės simbolis.

„Nuvažiavus į kiekvieną skirtingą kraštą, matome, kad ir italai, ir suomiai, ir švedai, visi turi savo prakartėles, o dabar ir mes turime lietuvišką prakartėlę“, – džiaugėsi B. Jonikienė.

Apie kitą LLBM parodą skaitykite antradienio „Kaišiadorių aiduose“

Tarp įvairių parodoje eksponuojamų tautodailininkų darbų akį traukė „Rūpintolėjis“

Sauliaus Lampicko sukurta prakartėlė

Valento Butkaus darbas iš ciklo „Šventoji duona“

Spalvingi parodos eksponatai